

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
О.Б. Жильцов

«*15*» _____ 20 *19* р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ОП.02 ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (навчально-методична)

для студентів
спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 012.00.01 Дошкільна освіта

Київ-2019

Розробники:

Вертугіна Валентина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Кондратець Інна Вікторівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол від 05 вересня 2019 р. №2
Завідувач кафедри Г.В. Беленька Г.В. Беленька

Програму практики погоджено з гарантом освітньої (професійної/ наукової) програми
(керівником проектної групи) 012.00.01 Дошкільна освіта, 2017 р.

05.09.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/ наукової) програми
(керівник проектної групи) О.А. Половіна (О.А. Половіна)

Програму практики перевірено

05.09.2019 р.

Заступник директора М.А. Машовець М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів / годин	15/450 5 семестр- 9 кредитів/270 6 семестр – 6 кредитів/180	15/450 5 семестр- 9 кредитів 6 семестр – 6 кредитів
Курс	3	3
Семестр	5	5
Кількість змістових компонентів з розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	9	9
Обсяг годин	270	270
Тривалість (у тижнях)	6	6
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Бази практики: ЗДО визначені Департаментом освіти і науки (Наказ «Про проходження практики студентами Київського університету імені Бориса Грінченка» від 30 серпня 2019 року №528к)

3. Мета і завдання виробничої практики (навчально-методична)

Мета: систематизація, розширення і поглиблення теоретичних знань, формування фахових компетентностей у галузі дошкільної освіти.

Завдання практики:

- мотивувати у студентів спеціальності «Дошкільна освіта» інтерес до майбутньої професії;
- формувати фахові компетентності в процесі практичної організації інтегрованого педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти на рівнях: педагог-дитина, педагог-батьки, педагог-педагог;
- удосконалювати рефлексійні навички майбутніх вихователів у середовищі закладу дошкільної освіти;

Завдання виробничої (навчально-методичної) практики передбачають формування таких компетентностей:

- **Інтегральна компетентність** – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
- **ЗК-3** – здатність вирішувати проблеми в процесі професійної діяльності, приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно;
- **ЗК-6** – здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках з дорослими й дітьми, колективом ЗДО на основі загальнолюдських та національних цінностей;
- **ЗК-7** – здатність діяти соціально відповідально, поважати різноманітність і мультикультурність у процесі педагогічної взаємодії;
- **ЗК-11.** Здатність до забезпечення безпеки діяльності власної та інших учасників освітнього процесу.
- **ФК-1.** Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості;
- **ФК-8.** Здатність до організації ігрової (провідної), художньо-мовленнєвої і художньо-продуктивної (образотворча, музична, театральна) діяльності дітей раннього і дошкільного віку
- **ФК-10.** Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їх можливостей (інклюзивна освіта).

4.Результати проходження практики:

ПРН-9. Вживати заходів щодо збереження фізичного і психічного здоров'я дітей та власного.

ПРН-11. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і міжособистісне спілкування з дітьми раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.

ПРН-12. Володіти технологіями організації розвивального середовища в групах дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-13. Аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини та враховувати їх в освітньому процесі ЗДО.

ПРН-14. Впроваджувати інноваційні педагогічні технології виховання і навчання в освітньому процесі ЗДО.

ПРН-16. Планувати освітній процес в ЗДО; розробляти плани та конспекти різних форм освітньої діяльності дітей дошкільного віку з урахуванням вікових особливостей та індивідуальних відмінностей.

ПРН-20. Відповідально ставитись до виконання посадових обов'язків вихователя дітей дошкільного віку та вчителя початкової школи

5. Структура практики

№ з/п	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт		
		Разом	Самостій на робота	Індивіду альні завдан
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БАЗОЮ ПРАКТИКИ				
1.	Ознайомлення з приміщенням базового ЗДО, роботою працівників ЗДО, документацією ЗДО. Бесіда з директором, вихователем-методистом, іншими працівниками ЗДО. Проведення вхідного інструктажу. Ознайомлення з розвивальним середовищем ЗДО (еколого-природниче, предметно-ігрове). Реалізація принципу корпоративності у взаємодії всіх учасників освітнього процесу		7	
2.	Включення в освітній процес закладу дошкільної освіти: спостереження, участь у різних освітніх формах і фрагментах життєдіяльності, організація особистісно зорієнтованої діяльності з дітьми дошкільного віку. Ознайомлення з документацією групи. Складання індивідуального плану проходження практики.		18	5
	Разом	30	25	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ П ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ. ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ПОСАДІ ВИХОВАТЕЛЯ				
3.	Практична діяльність студентів на посаді вихователя: допомога вихователю в підготовці до проведення різних видів діяльності, самостійне проведення окремих видів діяльності; спостереження за співпрацею з батьками)		30	30
4.	Підготовка і участь у проведенні розваги для дітей		20	10
	Підготовка і самостійне проведення спостережень за об'єктом природи і об'єктом довкілля (по 5)		50	
	Підготовка і самостійне проведення рухливих ігор (не менше 10)		30 (10X3)	
	Проведення міні-дослідження «Читання художньої літератури дітям дошкільного віку в закладі дошкільної освіти й родині». Оформлення результатів з висновками і пропозиціями			15
	Дидактична відеопідбірка для батьків вихованців з теми			10

	«Формування цінностей у дітей дошкільного віку»			
	Розробка авторської рухливої гри +авторська тематична лічилка до гри+фотозвіт проведення авторської гри.			15 (5+5+5)
	Разом	210	130	80
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ. УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ				
6.	Аналітика власної діяльності студентом-практикантом.. Моделювання подальших кроків професійного становлення й удосконалення фахових компетентностей.		5	
7.	Оформлення матеріалів проходження практики		5	5
8.	Підготовка й участь у звітній конференції в Педагогічному інституті.		5	
		240	15	5
	Разом	270	180	90

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БАЗОЮ ПРАКТИКИ

Ознайомлення з приміщенням базового ЗДО, з роботою працівників ЗДО, документацією ЗДО. Бесіда з директором, вихователем-методистом, іншими працівниками ЗДО. Ознайомлення з розвивальним середовищем ЗДО (еколого-природниче, предметно-ігрове).

Реалізація принципу корпоративності у взаємодії всіх учасників освітнього процесу Включення в освітній процес закладу дошкільної освіти: спостереження, участь у різних освітніх формах і фрагментах життєдіяльності, організація особистісно зорієнтованої діяльності з дітьми дошкільного віку.

Складання індивідуального плану проходження практики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ПОСАДІ ВИХОВАТЕЛЯ

Практична діяльність студентів на посаді вихователя: допомога вихователю в підготовці до проведення різних видів діяльності, самостійне проведення окремих видів діяльності:

- Самостійне проведення спостережень за об'єктом природи і об'єктом довкілля (по 5);
- Самостійне проведення рухливих ігор (не менше 10);
- Підготовка і участь у проведенні розваги для дітей ;
- Організація видів діяльності з дітьми та батьками.

Спостереження за співпрацею вихователя з батьками (відобразити у звіті)

Проведення міні-дослідження «Читання художньої літератури дітям дошкільного віку в закладі дошкільної освіти й родині». Оформлення результатів з висновками і пропозиціями

Підібрати 5 мультфільмів для батьків вихованців з теми «Формування цінностей у дітей дошкільного віку

Створити авторську рухливу гру +тематичну лічилку до гри.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Аналітика власної діяльності студентом-практикантом. Моделювання подальших кроків професійного становлення й удосконалення фахових компетентностей.

Оформлення матеріалів проходження практики. Презентація в ЗДО результатів практики.

Підготовка й участь у звітній конференції в Педагогічному інституті.

6.2. Перелік індивідуальних завдань для студентів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I МОТИВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З БАЗОЮ ПРАКТИКИ

Тема 1. Ознайомлення з базовим ЗДО та групою дошкільного віку

Завдання: складання індивідуального плану виробничої практики (Додаток А)

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ
ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ НА ПОСАДІ ВИХОВАТЕЛЯ**

1. Проведення міні-дослідження «Читання художньої літератури дітям дошкільного віку в закладі дошкільної освіти й родині». Розробка анкети для батьків дітей. Аналіз планів освітньої роботи вихователів. Бесіда з вихователями відносно підбірки художньої літератури для дітей дошкільного віку. Оформлення результатів з висновками і пропозиціями
2. Підібрати 5 мультфільмів для батьків вихованців з теми «Формування цінностей у дітей дошкільного віку»
3. Розробка авторської рухливої гри +авторська тематична лічилка до гри+фотозвіт проведення авторської гри.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III
РЕФЛЕКСІЙНО-ПРОГНОСТИЧНИЙ
УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ І ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ**

1. Оформлення методичного інструментарію до спостереження за об'єктом природи та об'єктом довкілля.(Додаток Б).
2. Участь у підсумковій конференції.
Завдання: підготовка фотозвіту або відеофільму та усного виступу за результатами практики: 1) особистий внесок; 2) міні-дослідження; 4) рефлексія вражень.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

Студенти Університету під час проходження практики зобов'язані:

- під час установчої конференції ознайомитись із розпорядженням директора Педагогічного інституту щодо направлення на базу практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- ознайомитись з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку ЗДО і суворо їх дотримуватись;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- захистити звіт про проходження практики.

Тривалість робочого часу студентів регламентується Кодексом законів про працю України та іншими законодавчими актами, що встановлюють соціально-трудові відносини, і складає для студентів віком від 18 років і старше – не більше 40 год. На тиждень

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики:

- Ознайомлення студентів з програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, системою та формами звітності;
- контроль за своєчасним прибуттям студентів до бази практики та її відвідуванням, виконанням студентами програми практики та індивідуального завдання, строків її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку баз практики;
- отримання від адміністрації бази практики копії (витягу) наказу/розпорядження про

прийняття студентів на практику із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників від ЗДО;

- забезпечення разом із керівниками від бази практик, якісного проходження практики відповідно до затвердженої програми;
- контроль умов праці і побуту студентів на базі практики, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;
- надання методичної допомоги під час виконання завдань практики, проведення консультацій одо обробки зібраного матеріалу та його використання у звіті про проходження практики;
- участь в установчій та звітній конференціях.

6.4.1. Обов'язки керівників практики від бази практики:

- керівник практики від бази практики здійснює загальне керівництво практикою;
- приймає студентів на практику згідно з календарним планом;
- визначає робочі місця (групи) в структурі ЗДО для проходження студентами практики;
- видає наказ/ розпорядження про прийняття студентів на практику, із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників практикою від ЗДО з числа постійно працюючих вихователів;
- створює належні умови для виконання студентами програми практики;
- надає студентам-практикантам можливість користуватись інформаційними ресурсами, матеріально-технічними засобами та іншими джерелами, необхідними для виконання програми практики;
- забезпечує облік виходу на практику студентів, контролює дотримання ними правил внутрішнього розпорядку;
- проводить інструктажі з техніки безпеки і протипожежної безпеки;
- ознайомлює студентів -практикантів із організацією роботи та функціональними обов'язками на конкретному робочому місці;
- забезпечує та здійснює контроль за виконанням студентами програми практики, допомагає в підборі матеріалу для виконання індивідуальних завдань;
- оцінює якість виконуваної роботи студентами -практикантами, складає характеристику з відображенням таких складових: виконання програми практики (індивідуального завдання), якості професійних знань та умінь, набутих практичних навичок, відношення студентів до роботи тощо.

7. Контроль навчальних досягнень.

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1.	Відвідування практики й організація освітнього процесу	1	30	30
2.	Виконання індивідуальних робіт <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання індивідуального плану 2. Міні-дослідження «Читання художньої літератури дітям дошкільного віку в закладі дошкільної освіти й родині» 3. Дидактична відеопідбірка (5 мультфільмів тривалістю від 1 до 10 хв) для батьків вихованців з теми «Формування цінностей у дітей дошкільного віку» 4. Розробка авторської рухливої гри +авторська тематична лічилка до гри+фотозвіт проведення авторської гри. 	5 15 15 15	40	50
3.	Оформлення методичного інструментарію до спостереження за об'єктом природи та об'єктом довкілля (5+5).	10	1	10
	Участь у підсумковій конференції. <i>Завдання:</i> підготовка фотозвіту або відеофільму та усного виступу за результатами практики: 1) особистий внесок; 2) міні-дослідження; 4) рефлексія вражень.	5	1	5
4.	Презентація результатів практики(риторична майстерність, авторство, якість оформлення)	5	1	5
Разом				100

7.2. Перелік звітної документації.

1. Індивідуальний план (Додаток А)
2. Опис авторської рухливої гри (структура, назва, мета, правила гри, рефлексійні запитання, ускладнення)+авторська тематична лічилка до гри+фотозвіт проведення авторської гри.
3. Методичний інструментарій до спостереження за об'єктом природи та об'єктом довкілля (Додаток Б)
4. Дидактична відеопідбірка (5 мультфільмів тривалістю від 1 до 10 хвилин) для батьків вихованців з теми «Формування цінностей у дітей дошкільного віку».
5. Міні-дослідження «Читання художньої літератури дітям дошкільного віку в закладі дошкільної освіти й родині».
6. Таблиця рефлексійних вражень (Додаток В)

7. Фото/відеозвіт про проходження практики.

8. Характеристика роботи студента-практиканта, підписана вихователем і завірена директором ЗДО.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Звіт захищається студентами на звітній конференції. Обов'язковою умовою є створення презентації про практику. Оцінюється чіткість, логічність звіту, конструктивність висновків.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є залік; критерії оцінювання – за загальною кількістю балів.

7.5. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих, грубих помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань, умінь, навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 бали	Задовільно – посередній рівень високий рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок
F, FX	1-59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань, умінь, навичок, що вимагає повторного проходження

9. Рекомендовані джерела

Основні ресурси:

1. Базовий компонент дошкільної освіти // Дошкільне виховання. – 2012. - №9.
2. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк; авт. кол. Г.В. Беленька, О.Л. Богиніч, Н.І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. кер. Г.В. Беленька, М.А. Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. – К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
3. Дошкільнятам про світ природи: Діти п'ятого року життя (середній дошкільний вік): навч.-метод. посіб. / Г.В.Беленька, О.А.Половіна. – К.: Генеза, 2016. – 98с

4. Беленька Г.В. Дитина в дошкільній групі: методичний посібник для вихователів дітей дошкільного віку. – К.: Сім кольорів, 2014. – 56 с.

Додаткові ресурси:

1. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від двох до семи років «Дитина» / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк; наук. ред.: Г.В. Беленька ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Д. Богініч, В.М. Вертугіна та ін. – К. : Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 352 с.
2. Система розвивально-ігрових занять з ейдетики для дітей старшого дошкільного віку: методичний посібник / укладачі: Н.В. Стаднік, Г.В. Беленька, Ю.О. Волинець. – Київ : Компринт, 2018. – 105 с.
3. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н. Гавриш, О. Брежнева, І. Кіндрат, О. Рейпольська; За загальною редакцією О. Брежневої. – К. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. – 176 с.
4. Підбірка часописів «Методична скарбничка вихователя» за 2016-2019 рр. (моделі проектної діяльності)
5. Електронний репозиторій публікацій професорсько-викладацького колективу Київського університету імені Бориса Грінченка[Електронний ресурс] режим доступу // <http://kubg.edu.ua/2012-08-15-10-06-19.html>
6. **Електронний ресурс:** <http://psychology-naes-ua.institute/info/179/>
Беленька Г.В. Образна іграшка як засіб формування життєвих цінностей дитини
https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5714
- 7.

ДОДАТКИ
Методичні рекомендації
до виробничої практики (навчально-методична)

Додаток А

1. Індивідуальний план. Орієнтири для оформлення

Варіант 1

Змістовий модуль « _____ » (термін)

<i>№</i>	<i>Зміст роботи (згідно з програмою практики)</i>	<i>Аналіз, оцінка (рефлексія) роботи</i>

Варіант 2

<i>№</i>	<i>Зміст роботи (згідно з програмою практики)</i>	<i>Аналіз, оцінка (рефлексія) роботи</i>	<i>Термін</i>

Кліше

Зміст	Аналіз
Знайомство...	Здійснено (спостереження, огляд)...
Ознайомлення...	Відвідано...
Відвідування...	Оглянуто...
Вивчення...	Вивчено...
Складання...	Переглянуто...
Виготовлення...	Проаналізовано...
Проведення...	Відрефлексовано...
Огляд...	Складено...
Перегляд...	Виконано...
Організація і проведення...	Зроблено...
Участь в...	Виготовлено...
Планування...	Враховано...
Спостереження	Звернено увагу...
Аналіз...	Підготовлено...
Оцінка...	Організовано...
	Проведено...

Додаток Б

**Методичний інструментарій
до спостереження за об'єктом природи та об'єктом довкілля**

Структурні компоненти	Спостереження за об'єктом природи	Спостереження за об'єктом довкілля
Ціль		
Запитання		
Ігрові вправи		
Досліди (при потребі)		
Використання художнього слова		
Саморефлексія 1) Що вдалось із запланованого? 2) Що не вдалось? Чому? 3) Що дітям було найцікавішим? 4) Складним для дітей стали... 5) На майбутнє мені потрібно запам'ятати (усвідомити..., врахувати...,		

Додаток В

Таблиця рефлексійних вражень

<i>Твердження</i>	<i>Відповіді</i>	<i>Рекомендації собі</i>
<i>Що нового ти отримала(в) для підвищення рівня фахової компетентності під час практики?</i>		
Я навчив (-ла) ся...		
Я дізнав (-ла) ся...		
Найцікавіше було...		
Найскладніше було...		
Найбільше мені вдалося ...		
Я можу себе похвалити за...		
Я не зрозумів (-ла)...		
Я хочу дізнатися...		
Я хочу навчитися ...		

